

základě tohoto exekučního titulu exekuci vkladem této pozemkové služebnosti do pozemkové knihy podle § 350 ex. ř. Re k u r s n í s o u d návrh na povolení exekuce zamítl proto, že z exekučního titulu nevyplývá, že by povinní byli povinni trpěti, aby služebnost byla vložena do pozemkových knih.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Podle znění exekučního titulu jde o pozemkovou služebnost ve smyslu § 477 č. 2 obč. zák., tedy o věcné právo služebnosti, a bylo v rozsudku zjištěno právo vymáhající strany na tuto služebnost. O exekuci na zřízení nebo zrušení knihovních práv ustanovuje § 350, odst. 5 ex. ř., že dlužníková prohlášení, kterých podle předpisu obecného zákona knihovního jest třeba k takovým zápisům, nahradí se výrokem soudu exekuci povolujícího. Není tu potřebí, aby v exekučním titulu bylo vysloveno právo vymáhajícího věřitele žádati o knihovní zápis takového práva po případě povinnost žalovaného trpěti takový zápis. Není tedy správný názor rekursního soudu, že na základě uvedeného rozsudku nelze služebnost exekučně vložit do knih, neboť prohlášení vkladu schopné povinné strany se tu nahrazuje výrokem soudu exekuci povolujícího. Vlastnictví povinných k služebnému pozemku jest prokázáno. Právem proto první soud povolil navrženou exekuci.

Čís. 15608.

Nejde o omylné placení nedluhu, byla-li jedna z podvodně vylákaných zápůjček zaplacená na příkaz osoby zápůjčky vylákavší jednomu zapůjčitelu druhým zapůjčitelem.

(Rozh. ze dne 18. listopadu 1936, Rv I 2794/34.)

Žalovaný ústav poskytl a vyplatil Boženě S-ové vydávající se za Barboru K-ovou zápůjčku ve výši 400.000 Kč. Žalující poskytnuvší téže osobě rovněž zápůjčku ve výši 750.000 Kč vyplatila žalovanému k příkazu jejímu k úhradě zápůjčky 400.000 Kč částku 426.330 Kč, jejíž vrácení se domáhá z důvodu § 1431 obč. zák. N i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Žalovaný neměl proti žalující na výplatu zažalované částky žádného právního nároku, ale žalující také neplnila a nechtěla ani plniti žalovanému svůj dluh a nebyla tudíž v tomto směru v omylu, jak § 1431 obč. zák. právě předpokládá maje na mysli omylné plnění dluhu jen domnělého a skutečně nestávajícího. Žalující byla ovšem podvodným jednáním S-ové a její společnosti uvedena v omyl stran jejich osob a jejich majetku a v důsledku toho omylu povolila jim úvěr a dala jim k dispozici 750.000 Kč.

z nichž na jejich příkaz pak částku 426.330 Kč dala vyplatiti žalovanému. Výplata tato byla pouhou realizací podvodně vylákané zápůjčky, výplatou tou plnila žalující jen svou úvěrovou povinnost vůči S-ové a její společníci převzatou a neplnila tím žádnou svou povinnost a žádný svůj dluh žalovanému a nebyla též v tomto ohledu v omylu, neboť si přece byla vědoma, že proti žalovanému nemá žádného závazku. Tak jako by nemohla požadovati zpět peněz, které by byla z povolené zápůjčky na příkaz S-ové vyplatila k úhradě kupní ceny některému obchodníkovi za věci S-ové prodané, tak nemůže požadovati ani nazpět peněz vyplacených za S-ovou žalovanému k úhradě kontrahované zápůjčky. Okolnost, že výplatu, ať z jakýchkoli důvodů, učinila závislou na vydání výměru o povolené poznámce pořadí, je naprosto nezávažnou; podmínka byla splněna, peníze byly proto vyplaceny a tím je věc vyřízena. Otázka obohacení mohla by přijíti v úvahu jen s hlediska § 1041 obč. zák., ale i tu bez úspěchu pro žalující, když je zřejmé, že nelze mluvit o obohacení žalovaného, který dostal zpět pouze zápůjčkovou valutu dříve skutečně jím vyplacenou.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Po právní stránce (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) jest žaloba opřena o § 1431 obč. zák. Strany nebyly spolu přímo v právním poměru jako smluvníci, žalující neplnila žalovanému, aby se zprostila svého závazku vůči němu, tedy v domnění, že jest žalovanému dlužna částku, kterou mu platila, nýbrž plnila na příkaz osoby třetí, která se jim oběma vydávala za Barboru K., a to na její skutečný dluh. Této osobě — Boženě S. — poskytl žalovaný zápůjčku, proti ní měl nárok na vrácení zapůjčené částky (§ 983 obč. zák.), stejně pak jí poskytla zápůjčku žalující strana, která pak převzala její příkaz ze zápůjčkové valuty zaplatiti její dluh u žalované strany. Co do této osoby, kterou obě strany následkem omylu jí vzbuzeného pokládaly za Barboru K., jest právní postavení jejich stejné, obě měly vůči ní nárok na vrácení zápůjčky. Žalující plnila podle jejího příkazu nechtěla zaplatiti žalovanému svůj dluh, nýbrž plnila příkaz jí udělený. Jestliže příkaz ten byl neplatný a ona plnila v omylu o jeho platnosti, jakož i o platnosti zápůjčky, kterou ona poskytla oné osobě, měla by nárok na vrácení plněného proti ní, nikoliv proti žalovanému, jemuž se placením nedostalo nic, nač neměl nároku proti osobě, za kterou plnila žalující strana. Jestliže dovolání uvádí, že Božena S. nebo Naděžda (Františka) S. byly pravé dlužnice žalovaného, platí i pro žalující, neboť u obou stran šlo o omyl v osobě, ale vyvrací to tvrzení, že žalovaný byl obohacen plněním toho, nač měl nárok. Jednáním téže osoby byly poškozeny obě strany a nelze poznati důvod, proč zásada právní slušnosti a jistoty by vyžadovala, aby jen žalovaný hradil škodu.